Ditt val 2026

Våra valreportrar Anders Ahlberg och Göran Lundberg om hur **din röst i 2026 års val kan forma din vardag** och varför det är viktigt att du också gör den hörd på valdagen 13 september.

Anders Ahlberg

Göran Lundberg

– Inte kan man väl lita på att ett val sker helt utan fusk?

Sverige har en självständig myndighet, Valmyndigheten, som ansvarar för att valet genomförs enligt lagarna och är säkert bortom tvivel.

Vi har allmän och lika rösträtt samt fria och hemliga val. Vi röstar också direkt på kandidaterna, inte via ombud som i exempelvis USA.

Ingen får bestämma *vad* du ska rösta på eller *om* du alls ska rösta. Det är också helt upp till dig om du vill berätta för andra vad du röstar på eller inte.

Allt sker öppet

Valen sköts decentraliserat av Valmyndigheten, länsstyrelser och kommuner. Röster räknas lokalt av utbildad personal och kontrolleras igen på länsstyrelsen. Allt sker offentligt för den som vill följa med.

Alla har också samma rätt att rösta och kandidera – ingen får bestämma åt dig.

Valen är proportionella: ju fler röster ett parti får, desto fler platser i det styrande organ – riksdag, region eller kommun – som valet handlar om.

På valdagen är allt reglerat in i minsta detalj. Här är vad som händer:

1. Du får använda tre olika valsedlar: gul för riksdagen, blå för regionen, vit för kommunen. Du bestämmer själv om du vill delta i ett, två eller alla tre valen.
2. Du går bakom en skärm, gör dina val och lägger valsedlarna i varsitt kuvert.
3. Du lämnar kuverten till röstmottagaren som prickar av dig i röstlängden.
4. Kuverten läggs i valurnan, en för respektive val.

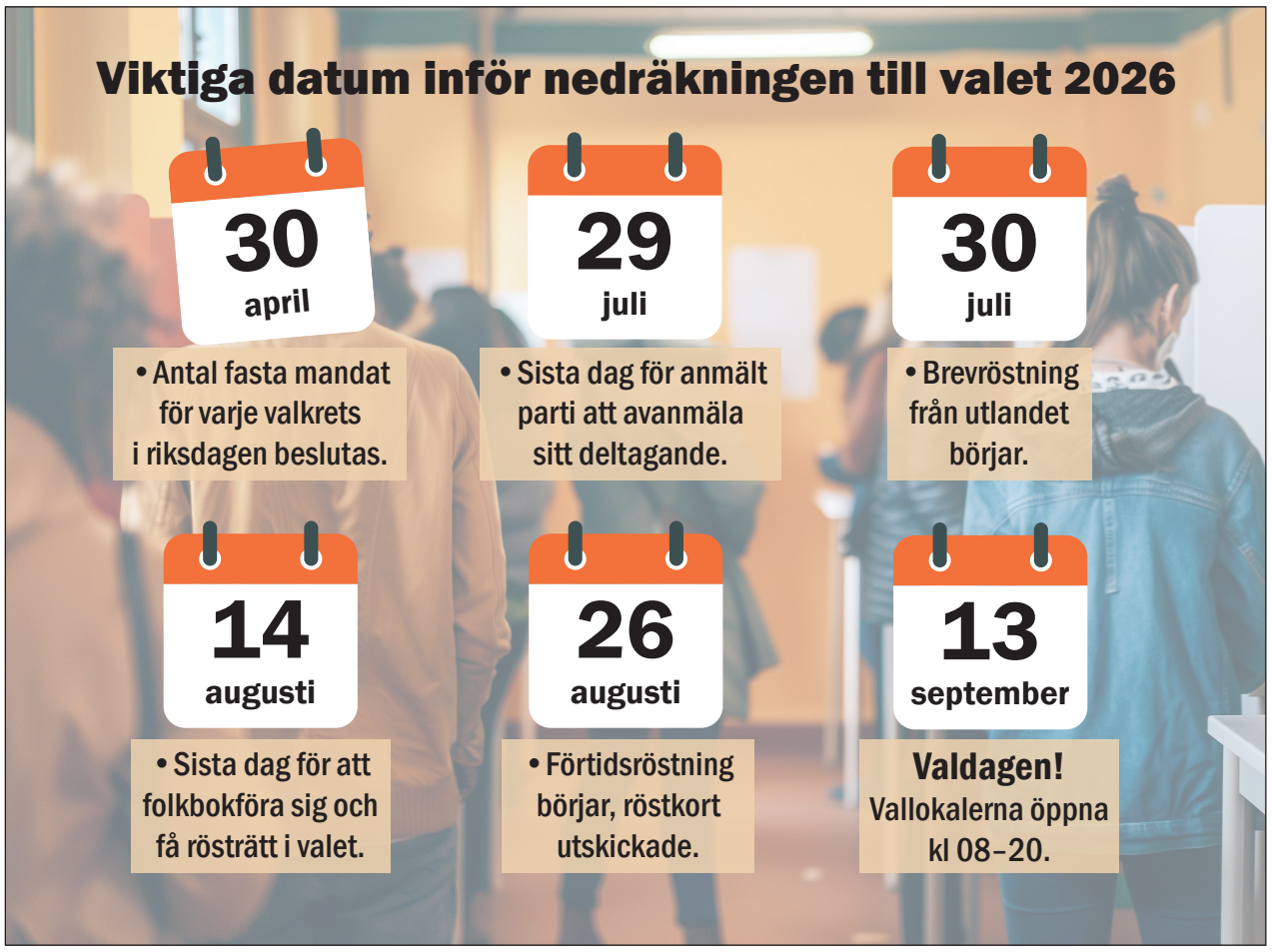

Ordning och reda. *Valet till riksdag, regioner och kommuner föregås av en lång rad fasta datum där varje steg måste tas i rätt tid så att röstlängder bli korrekta, röstkort skickas ut och avgivna röster kommer fram – allt för att valet ska kunna genomföras ordnat, rättssäkert och utan utrymme för misstag eller misstankar om fusk.*

Myt eller inte – hur är det egentligen?

”Valen är ofta riggade – de med makt fuskar för att få fortsätta bestämma”

Fakta: Donald Trumps påstående att 2020 års val ”stals” ifrån honom har förgiftat amerikansk politik.

Fel i valen är extremt sällsynta i Sverige. Allt är enkelt, tydligt och säkert. Valmyndigheten – en oberoende statlig myndighet – samordnar, medan frivilliga lokalt genomför röstmottagning och räkning.

Mer om höstens val i Sverige:

Valet genomförs alltid den andra söndagen i september. I år innebär det den 13/9.

Du får ett röstkort där det står i vilka val du får delta, samt var du kan rösta på själva valdagen.

Från och med 26 augusti kan du också förtidsrösta. Då blir även röstning via bud möjligt för dem som inte själva kan ta sig till en vallokal.

Upp till dig – så kan du själv påverka:

- **Håll koll** på valdagen – lägg in den i din kalender!
- **Om du löper risk** att få förhinder på själva valdagen – förtidsrösta för säkerhets skull
- **Anmäl dig** som röstmottagare eller rösträknare om du vill ha förstklassig kontroll på valprocessen – och även hjälpa till att genomföra den.

Inget får gå fel när hela Sverige väljer riktningen fram till 2030

En enda röst fick en avgörande betydelse i valet till Haninge kommun 2022.

Rösten hade inte räknats och Valprövningsnämnden beslöt om omräkning.

Efter ny räkning fick centerpartisten Ahmet Ugan en ordinarie plats tack vare personkryss. Han hade överklagat länsstyrelsens beslut till nämnden – en oberoende myndighet under riksdagen med domare som ordförande, just nu justitierådet Svante O. Johansson som tidigare tjänstgjort i Högsta domstolen.

Valprövningsnämnden fick in drygt 400 överklagande efter valet för fyra år sedan.

Något fler gällde riksdagsvalet och kommunvalen än valen till regionerna. I de allra flesta fall kom nämnden fram till att det inte förekommit några fel. Men i några – som i Haninge – hade fel begåtts som påverkade resultaten.

Giltigt ID räcker *om du väljer att rösta på plats i vallokalen den 13 september.* Foto: Roland Magnusson

De flesta överklagande handlar om hur valet genomförts. Men valprövningsnämnden kan också pröva beslut inför valen om valkretsindelning och hur mandat fördelas på valkretsar.

Valprövningsnämndens beslut kan inte överklagas och är exempel på inslag i den ”hängslen-och-livrem”-modell som syftar till att göra det svenska valsystem så säkert som möjligt.

Varför inte jobba som röstmottagare på valdagen?

Du möter dem när du röstar – de frivilliga som tagit på sig att göra jobbet.

De finns alltid på plats när du kommer: en grupp människor som håller ordning på lokalen, ser till att det finns valsedlar och att proceduren går rätt till – att ingen försöker påverka dig – och att dina valsedlar hamnar i rätt låda.

De fortsätter sedan som rösträknare så snart vallokalen stängt.

Personerna som gör jobbet har anmält sig till sin kommun och fått en kortare utbildning. Viss ersättning för insatsen utgår också.

Alla som fyllt 18 år, är noggranna och har ett bra sätt att bemöta folk kan anmäla sig för dessa viktiga uppgifter. Något för dig?

Vad vill riksdagspartierna?

QR-koden öppnar hemsidan i din telefon

Vänsterpartiet

Partiledare **Nooshi Dadgostar**

Socialdemokraterna

Partiledare **Magdalena Andersson**

Miljöpartiet

Språkrör **Amanda Lind** **Daniel Helldén**

Centerpartiet

Partiledare **Elisabeth Thand Ringqvist**

Liberalerna

Partiledare **Simona Mohamsson**

Kristdemokraterna

Partiledare **Ebba Busch**

Moderaterna

Partiledare **Ulf Kristersson**

Sverigedemokraterna

Partiledare **Jimmie Åkesson**